

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-3448
Podgorica, 17. januar 2017. godine

MINISTARSTVO PRABRE
M. LOPELJA
20.01.2017

Opis	Period	Skupština
01 -	13/02/16	CRNA GORA

SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24. I	20 17	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/17-1		
VEZA:			
EPA:	86 XXVI		
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 29. decembra 2016. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su ZORAN PAŽIN, potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde i MARIJANA LAKOVIĆ – DRAŠKOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za pravosuđe u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA**

Član 1

U Zakonu o obligacionim odnosima („Službeni list CG“, broj 47/08) član 149 mijenja se i glasi:

„Šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njenog povećanja (izmakla korist) i povreda prava ličnosti (nematerijalna šteta).“

Član 2

Član 151 mijenja se i glasi:

„Pravna sredstva zaštite

Član 151

Građansko pravna zaštita prava ličnosti može se ostvariti zahtjevima za: zabranu protivpravne povrede ako ona neposredno predstoji; utvrđivanje protivpravne povrede; prestanak protivpravne povrede ako je ona u toku; uzdržavanje od budućih protivpravnih povreda ili uklanjanje posljedica učinjenih protivpravnih povreda; naknadu materijalne i nematerijalne štete, kao i drugim pravnim sredstvima i mjerama kojima se mogu zaštititi prava ličnosti.

Radi zaštite prava ličnosti može se posebno zahtijevati objavljivanje određene informacije ili dostavljanje te informacije određenim licima ili organima, kao i objavljivanje ispravke objavljene informacije, sudske ili druge odluke nadležnog organa.“

Član 3

Poslije člana 151 dodaje se novi član koji glasi:

„Privremene mjere

Član 151a

U slučaju prinude, prijetnje ili bilo kojeg oblika zlostavljanja ili uznemiravanja mogu se zahtijevati odgovarajuće privremene (preventivne, represivne, garancijske) mjere prema određenom licu kojima će se spriječiti povreda prava ličnosti.

Privremene mjere iz stava 1 ovog člana preduzete protiv štetnika mogu se obustaviti iz razloga pravičnosti.

Podnosilac zahtjeva na osnovu kojeg su određene privremene mjere dužan je da naknadi prouzrokovanu štetu, ako je očigledno da su mjere ostvarene zloupotrebom prava na pravnu zaštitu prava ličnosti.“

Član 4

U Odsjeku 9 naziv poglavlja V i čl. 206 do 210 mijenjaju se i glase:

„V. NAKNADA NEMATERIJALNE ŠTETE ZBOG POVREDE PRAVA
LIČNOSTI

Pravo na zaštitu

206

Fizičko lice uživa potpunu zaštitu svoje ličnosti.

Pravno lice uživa zaštitu prava ličnosti koja ne proizilaze iz prirodnih svojstava čovjeka kao fizičkog lica.

Zaštita prava ličnosti propisana ovim zakonom (minimalna zaštita) ne može se ograničiti posebnim zakonom.

Prava ličnosti

Član 207

Prava ličnosti su: pravo na život, pravo na fizički (tjelesni) integritet, pravo na psihički (duševni) integritet, pravo na slobodu, pravo na čast, pravo na ugled, pravo na zaštitu privatnog života, pravo na dostojanstvo, pravo na sopstveni lik, pravo na sopstveni glas, pravo na prepisku i lične zapise, pravo na lični identitet, moralna komponenta autorskih prava, kao i druga prava ličnosti propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima.

Neotuđivost prava ličnosti

Član 208

Niko se ne može odreći prava ličnosti, niti ograničiti ta prava protivno zakonu, javnom poretku ili moralu.

Zaštita od protivpravnog ponašanja

Član 209

Lice kome je protivpravno prouzrokovana povreda prava ličnosti, ima pravo na zaštitu u odnosu na svako lice koje je u tome učestvovalo.

Povreda prava ličnosti je protivpravna ako ograničenje tih prava nije zasnovano na zakonu.

Svako ima pravo da zahtijeva od suda ili drugog nadležnog organa da naloži prestanak povrede prava njegove ličnosti.

Posebne mjere u slučaju prinude ili zlostavljanja

Član 210

U slučaju povrede prava ličnosti nastale prinudom ili zlostavljanjem, oštećeni može zahtijevati od suda da, pod prijetnjom novčane kazne, štetniku zabrani određeno ponašanje (ulazak u određeni prostor, uznemiravanje oštećenog telefonom, elektronskim putem, putem pisma ili na drugi način).

Ako oštećeni i štetnik žive u istom stanu ili porodičnoj kući, oštećeni može zahtijevati od suda da štetniku zabrani svaki kontakt sa oštećenim, a u slučaju ponovne grube povrede prava ličnosti da se štetnik iseli iz stana ili porodične kuće."

Član 5

Poslije člana 210 dodaje se pet novih članova koji glase:

„Novčana naknada

Član 210a

U slučaju povrede prava ličnosti sud će, prema težini povrede i okolnostima slučaja, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, kao i u odsustvu materijalne štete.

Prilikom odlučivanja o zahtjevu za pravičnu naknadu i o njenoj visini, sud vodi računa o svim okolnostima slučaja, a naročito o vrsti, načinu nanošenja i trajnim posljedicama povrede, životnoj dobi oštećenog, zanimanju i uopšte ličnoj situaciji oštećenog, o činjenici da li su stranke osigurane, o ekonomskoj situaciji štetnika i oštećenog, vremenu trajanja neosnovanog lišenja slobode, cilju kome služi novčana naknada, ali i o tome da se ne pogoduje težnjama koje nijesu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

Lica koja imaju pravo na novčanu naknadu u slučaju smrti ili teškog invaliditeta

Član 210b

U slučaju smrti nekog lica do koje je došlo usljed povrede prava ličnosti, sud može dosuditi članovima njegove uže porodice (bračni supružnik, djeca, usvojioci, roditelji i usvojenici) pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove.

Naknada iz stava 1 ovog člana može se dosuditi i braći i sestrama ako je između njih i umrlog postojala trajnija zajednica života.

U slučaju naročito teškog invaliditeta nekog lica do kojeg je došlo usljed povrede prava ličnosti, sud može dosuditi njegovom bračnom supružniku, djeci, usvojiocima, roditeljima i usvojenicima pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove.

Naknada iz st. 1 i 3 ovog člana može se dosuditi i vanbračnom supružniku, ako je između njega i umrlog, odnosno povrijeđenog postojala zajednica života od najmanje tri godine prije smrti, odnosno povređivanja, a ako je u vanbračnoj zajednici rođeno zajedničko dijete ili je nastavljena sklapanjem braka i prije isteka vremena od tri godine.

Pravo na pravičnu novčanu naknadu imaju roditelji u slučaju gubitka začetog, a nerođenog djeteta, do kojeg je došlo usljed povrede prava ličnosti.

Satisfakcija u posebnim slučajevima

Član 210v

Pravo na pravičnu novčanu naknadu zbog pretrpljenih duševnih bolova ima lice koje je prevarom, prinudom ili zloupotrebom nekog odnosa podređenosti ili zavisnosti navedeno na kažnjivu obljubu ili kažnjivu bludnu radnju, kao i lice prema kome je izvršeno neko drugo krivično djelo protiv polne slobode.

Naknada buduće štete

Član 210g

Sud će na zahtjev oštećenog dosuditi naknadu i za buduću nematerijalnu štetu ako je po redovnom toku izvjesno da će ona trajati i u budućnosti.

Na zahtjev oštećenog naknada za buduću nematerijalnu štetu može se dosuditi u obliku novčane rente, ako bi se time potpunije ostvarila svrha naknade.

Dospjelost obaveze naknade nematerijalne štete

Član 210d

Obaveza naknade nematerijalne štete dostiževa danom podnošenja pisanog zahtjeva ili tužbe, osim ako je šteta nastala nakon toga.“

Član 6

Poslije člana 1204 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 1204a

Odredbe ovog zakona neće se primjenjivati na obligacione odnose koji su nastali prije stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 7

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ź E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list CG", broj 47/08), sadržan je u članu 16 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuje način osnivanja, organizacija i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima, ako je to neophodno za njihovo funkcionisanje, kao i način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i druga pitanja od interesa za državu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima pristupilo se radi preciziranja odredbi koje uređuju koncept prava nematerijalne štete i unaprjeđenja odredbi koje se odnose na građansko-pravni aspekt zaštite prava ličnosti, kako je to i predviđeno Programom rada Vlade Crne Gore za 2016. godinu.

Crna Gora je 2008. godine temeljno reformisala normativni okvir obligaciono-pravnih odnosa. Međutim, dosadašnja primjena Zakona o obligacionim odnosima pokazala je da pojedina rješenja koja regulišu prava ličnosti nijesu zadovoljavajuća, što je u praksi predstavljalo prepreku za ostvarivanje njihove potpune građansko-pravne zaštite, iz kojih razloga se pokazalo kao nužno stvaranje koherentnog materijalno-pravnog i procesno-pravnog okvira za građansko-pravnu zaštitu ovih prava.

Naime, normativno-pravni okvir koji uređuje prava ličnosti u Crnoj Gori je nedorečen i nekonzistentan. Poseban problem predstavlja nerazvijenost i anahronost sudske prakse koja ne prati na odgovarajući način dijalektiku promjena u ovom segmentu pravnog sistema. Crnogorski pozitivno-pravni propisi i praksa nacionalnih sudova u značajnoj mjeri se oslanjaju na ranije važeći Zakon o obligacionim odnosima SFRJ iz 1978. godine, koji pod nematerijalnom štetom ne podrazumijeva samo povredu prava ličnosti, već trpljenja u neimovinskoj (nematerijalnoj, moralnoj) sferi oštećenog, koja se ispoljavaju u vidu fizičkog ili psihičkog (duševnog) bola ili straha. Ovo ima za posljedicu teorijsko razdvajanje prava ličnosti i nematerijalne štete, pri čemu se naknada štete svodi na tzv. bolninu. Pored pitanja naučne opravdanosti ovakvog pristupa, u praksi crnogorskih sudova ozbiljan problem predstavlja dokazivanje ovako definisane nematerijalne štete. Apsurdno izvođenje dokaza putem vještaka medicinske struke-ljekara specijaliste neuropsihijatra u praksi može voditi ka tzv. sekundarnoj stigmatizaciji oštećenog. U parničnim postupcima za naknadu nematerijalne štete najčešće se ne radi ni o kakvom oboljenju tužioca-oštećenog, koje bi iziskivalo zdravstveni pregled, u kom slučaju bi sudu trebalo stručno znanje i stav medicinske struke, kojim sud ne raspolaže. Stoga, izvođenje dokaza vještačenjem najčešće nepotrebno otežava koncentraciju procesne građe, vodi odugovlačenju postupka i povećava troškove postupka, koje, po pravilu,

predujmljuje tužilac-oštećeni, stigmatizuje oštećenog i time obeshrabruje subjekte čija su prava ličnosti povrijeđena da traže zaštitu svoga prava pred redovnim sudovima, što nepovoljno utiče na pravnu sigurnost u društvu.

Iz navedenih razloga, a imajući u vidu da značajan dio savremenog građanskog prava čine prava ličnosti, bilo je nužno izmijeniti koncept nematerijalne štete, kako bi se ista definisala kao sama povreda prava ličnosti, a ne nužno i prateće posljedice trpljenja u neimovinskoj sferi. Ova trpljenja (fizički ili psihički bol ili strah), međutim, mogu biti, a najčešće i jesu, od značaja prilikom odmjeravanja visine naknade nematerijalne štete, tj. pravičnog zadovoljenja, ali ista nijesu od uslovljavajućeg značaja za samo postojanje građansko-pravnog delikta, već u praksi predstavljaju njegove kvalifikatorne okolnosti.

Predložene izmjene i dopune Zakona oslanjaju se na uporedna pravna rješenja i evropske standarde u ovoj oblasti.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nema propisa Evropske unije sa kojima je trebalo izvršiti usaglašavanje ovog zakona.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom Zakona izmijenjena je definicija štete, na način što je propisano da je šteta umanjeње nečije imovine (obična šteta), sprječavanje njenog povećanja (izmakla korist) i povreda prava ličnosti (nematerijalna šteta). Dakle, nematerijalna šteta je definisana objektivno, kao sama povreda prava ličnosti, a ne nužno kao prateća posljedica trpljenja u neimovinskoj sferi pravnog subjekta (fizički ili psihički bol ili strah).

Izmijenjenim članom 151 propisano je kojim se zahtjevima može ostvariti građansko-pravna zaštita prava ličnosti, dok je novim članom 151a, kao novina, predviđena mogućnost određivanja privremenih mjera prema određenom licu-štetniku, u cilju sprječavanja povreda prava ličnosti.

Imajući u vidu veliki značaj prava ličnosti, te potrebu njihove zaštite, izmijenjenim članom 206 predviđena je potpuna zaštita prava ličnosti fizičkog lica, dok je za pravno lice predviđena zaštita onih prava ličnosti, koja ne proizilaze iz prirodnih svojstava čovjeka kao fizičkog lica (kao što su pol, godine života, srodstvo i sl.). Pored toga, istim članom propisano je da se zaštita prava ličnosti propisana ovim zakonom ne može ograničiti posebnim zakonom.

U izmijenjenom članu 207 nabrojana su pojedina prava ličnosti, s tim što je istom odredbom propisano da su prava ličnosti (pored već nabrojanih) i ona prava koja su kao takva propisana Ustavom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava i posebnim zakonima. Razlog zbog kojeg u navedenom članu nijesu nabrojana sva prava ličnosti je taj što broj prava ličnosti nije zatvoren, jer su prava ličnosti, kao i sam fenomen prava, dinamička kategorija, u stalnom razvoju.

Imajući u vidu neimovinski karakter prava ličnosti čiji su objekti lična dobra, kao opredmećeni izraz ličnosti, to je izmijenjenim članom 208 propisano da se niko ne može odreći prava ličnosti, niti ograničiti ta prava protivno zakonu, javnom poretku ili moralu.

Nadalje, izmijenjeni član 209 predviđa da povredom prava ličnosti oštećeni, na osnovu normi objektivnog građanskog prava, stiče pravnozaštitni zahtjev (ipso iure), kao pravnu mogućnost da od štetnika zahtijeva odgovarajuću činidbu. Kakve će sadržine biti pravnozaštitni zahtjev, uslovljeno je vrstom povrede u širem smislu. Tako, ukoliko se radi o povredi psihičkog (duševnog) integriteta ličnosti usljed prouzrokovanja smrti bliskog lica, sadržaj pravnozaštitnog zahtjeva biće usmjeren na naknadu nematerijalne štete. Povreda prava ličnosti je protivpravna ako ograničenje tih prava nije zasnovano na zakonu i svako ima pravo da zahtijeva od suda ili drugog nadležnog organa da naloži prestanak povrede prava njegove ličnosti.

Izmjenama člana 210 predviđene su posebne mjere u slučaju povrede prava ličnosti nastale prinudom ili zlostavljanjem, što je od posebnog značaja za zaštitu oštećenog, jer se određivanjem takvih mjera otklanjaju okolnosti u kojima se oštećeni nalazi i onemogućava dalje povređivanje njegovih prava ličnosti.

Poslije člana 210 dodato je 5 novih čl. 210a, 210b, 210v, 210g i 210d.

Novi članovi 210a, 210b, 210v i 210g postoje i u važećem Zakonu o obligacionim odnosima, kao članovi 207, 208, 209 i 210, pa je samo izvršena njihova prenumeracija zbog dodavanja novih članova, s tim što je član 208, koji je u ovom zakonu označen kao član 210b, dopunjen na način što su kao članovi uže porodice preminulog, odnosno lica sa naročito teškim invaliditetom, kojima sud može dosuditi pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove u slučaju smrti nekog lica do koje je došlo usljed povrede prava ličnosti, pored već navedenih: bračnog supružnika, djece i roditelja, navedeni i usvojioci i usvojenici oštećenog, jer i oni predstavljaju članove njegove uže porodice. Dopuna navedenog člana izvršena je i u dijelu koji se odnosi na vanbračnog supružnika i njegovo pravo da zahtijeva naknadu nematerijalne štete zbog smrti, odnosno naročito teškog invaliditeta njegovog vanbračnog supružnika do koje je došlo usljed povrede prava ličnosti, na način što je određena donja granica dužine trajanja zajednice života između vanbračnih supružnika ispod koje se navedeno pravo ne može ostvariti, a propisani su i izuzeci od tog pravila. U tom pravcu, propisano je da se navedena naknada može dosuditi i vanbračnom supružniku, ako je između njega i umrlog, odnosno povrijeđenog postojala zajednica života od najmanje tri godine prije smrti, odnosno povređivanja, a ako je u vanbračnoj zajednici rođeno zajedničko dijete ili je nastavljena sklapanjem braka i prije isteka vremena od tri godine. Navedena dopuna izvršena je iz razloga usklađivanja Zakona o obligacionim odnosima sa Porodičnim zakonom i eliminisanja prostora za različito tumačenje šta to predstavlja "trajnije zajednice između vanbračnih supružnika", prilikom odlučivanja o prednje navedenom zahtjevu. Pored navedenog, dopunjen je i član 210, koji u ovom zakonu označen kao član 210g, na način što je propisano da se na zahtjev oštećenog naknada za buduću nematerijalnu štetu može dosuditi u obliku novčane rente, ako bi se time potpunije ostvarila svrha naknade. Dopuna ovog člana je izvršena upravo sa razloga potpunijeg ostvarivanja

svrhe ove naknade, što je nadležni organ dužan da cijeni prilikom njenog određivanja.

Novi član 210d propisuje da obaveza naknade nematerijalne štete dostiže danom podnošenja pisanog zahtjeva ili tužbe, osim ako je šteta nastala nakon toga, dok prelazna odredba 1204a predviđa da se odredbe ovog zakona neće primjenjivati na obligacione odnose koji su nastali prije stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 7 propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona nijesu potrebna posebna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Pregled odredbi Zakona o obligacionim odnosima koje se mijenjaju

Šteta

Član 149

Šteta je umanjenje nečije imovine (obična šteta) i sprječavanje njenog povećanja (izmakla korist), nanošenje drugome fizičkog ili psihičkog bola ili straha, kao i povreda prava ličnosti i ugleda pravnog lica (nematerijalna šteta).

Zahtjev da se prestane sa povredom prava ličnosti

Član 151

(1) Svako ima pravo da zahtijeva od suda ili drugog nadležnog organa da naredi prestanak radnje kojom se povređuje integritet ljudske ličnosti, lični i porodični život i druga prava njegove ličnosti, kao i ugled pravnog lica.

(2) Sud, odnosno drugi nadležni organ može da naredi prestanak radnje pod prijetnjom plaćanja izvjesne novčane svote, određene ukupno ili po jedinici vremena, u korist povrijeđenog.

Objavljivanje presude ili ispravke

Član 206

U slučaju povreda prava ličnosti sud može narediti, na trošak štetnika, objavljivanje presude, odnosno ispravke, ili narediti da štetnik povuče izjavu kojom je povreda učinjena, ili što drugo čime se može ostvariti svrha koja se postiže naknadom.

Novčana naknada

Član 207

(1) Za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti, naruženosti, povrede ugleda, časti, slobode ili prava ličnosti, smrti bliskog lica, kao i za strah sud će, ako nađe da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to

opravdava, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete kao i u njenom odsustvu.

(2) Prilikom odlučivanja o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete, kao i o visini njene naknade, sud će voditi računa o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nijesu spojive sa njenom prirodom i društvenom svrhom.

(3) Za povredu ugleda i prava ličnosti pravnog lica sud će, ako procijeni da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, dosuditi mu pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade imovinske štete.

Lica koja imaju pravo na novčanu naknadu u slučaju smrti ili teškog invaliditeta

Član 208

(1) U slučaju smrti nekog lica, sud može dosuditi članovima njegove uže porodice (bračni drug, djeca i roditelji) pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove.

(2) Takva naknada može se dosuditi i braći i sestrama ako je između njih i umrlog postojala trajnija zajednica života.

(3) U slučaju naročito teškog invaliditeta nekog lica, sud može dosuditi njegovom bračnom drugu, djeci i roditeljima pravičnu novčanu naknadu za njihove duševne bolove.

(4) Naknada iz st. 1 i 3 ovog člana može se dosuditi i vanbračnom drugu, ako je između njega i umrlog, odnosno povrijeđenog postojala trajnija zajednica života.

(5) Pravo na pravičnu novčanu naknadu imaju roditelji u slučaju gubitka začetog, a nerođenog djeteta.

Satisfakcija u posebnim slučajevima

Član 209

Pravo na pravičnu novčanu naknadu zbog pretrpljenih duševnih bolova ima lice koje je prevarom, prinudom ili zloupotrebom nekog odnosa podređenosti ili zavisnosti navedeno na kažnjivu obljubu ili kažnjivu bludnu radnju, kao i lice prema kome je izvršeno neko drugo krivično djelo protiv polne slobode.

Naknada buduće štete

Član 210

Sud će na zahtjev oštećenog dosuditi naknadu i za buduću nematerijalnu štetu ako je po redovnom toku izvjesno da će ona trajati i u budućnosti.

Crna Gora

Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis odnosi/donosilac akta

Ministarstvo pravde

Naziv propisa	Pravilnik o stručnom ispitu za stečajnog upravnika	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	III. PRAVOSUĐE	4. građanskopravni odnosi (propisi o obligacionim odnosima, porodičnim odnosima, nasljeđivanju, parničnom, vanparničnom i izvršnom postupku, rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih država u građanskim stvarima I sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	23 Pravosuđe i osnovna prava	
Ključni termini - eurovok deskriptori	obligacioni odnosi	

Crna Gora

DECENIJA
OBHOVE
NEZAVISNOSTI
MILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

Broj: 02-1213

Podgorica, 27. decembra 2016. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
- gospodinu Zoranu Pažinu, ministru -

PODGORICA

Na **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedaba, budući da su primjedbe i sugestije Sekretarijata date predstavnicima obrađivača u neposrednoj saradnji 26. decembra 2016. godine, ugrađene u predloženi tekst zakona.

SEKRETAR
Dušanica Janković

Vuka Karadžića broj 3 81000 Podgorica
Tel: (+382) 20 231-535 Fax: (+382) 20 231-592
e-mail: szz@szz.gov.me

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

16. 12. 2016

Примљено	
Орг. јед.	
01-13102/16	

DECIJNA
DUNOVA
KI ZAVRSHISI

MINISTARSTVO FINANSIJA

Broj: 02-03-18588/1

Podgorica, 16. decembar 2016. godine

MINISTARSTVO PRAVDE -n/r ministra, g-dina Zorana Pažina -

Poštovani gospodine Pažin,

Na osnovu Vašeg akta, broj: 01-13102/16 od 05. decembra 2016. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je da za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno obezbjediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima*.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO PRAVDE
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima
1. Definisanje problema <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? <p>Ključni razlog zbog kojeg se pristupilo izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima je u preciziranju odredbi koje uređuju koncept prava nematerijalne štete i unaprijeđenje odredbi koje se odnose na građansko pravni aspekt zaštite prava ličnosti, kako je to i predviđeno Programom rada Vlade Crne Gore.</p>	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. <p>Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima dopriniće poboljšanju postojećih rješenja na način što će se precizirati norme koje se odnose na povredu prava ličnosti, uz nužno mijenjanje koncepta nematerijalne štete.</p> <p>Donošenje ovog zakona u skladu je sa Programom rada Vlade za 2016. godinu kojim je određen rok IV kvartal za njegovo donošenje.</p>	
3. Opcije <ul style="list-style-type: none"> - Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa) - Obrazložiti preferiranu opciju? <p>Obaveza donošenja ovog propisa propisana je Programom rada Vlade za 2016. godinu.</p>	
4. Analiza uticaja <ul style="list-style-type: none"> - Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne. - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima) - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti. - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija. - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera. <p>Primjena ovog Predloga zakona neće izazvati troškove za građane i privredu i nema uticaja na biznis barijere.</p>	
5. Procjena fiskalnog uticaja <ul style="list-style-type: none"> - Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu? - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti; 	

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Primjena ovog propisa neće imati uticaja na građane i budžet.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Ministarstvo pravde je objavilo javni poziv za učešće u raspravi na internet stranici ministarstva i portalu e-uprave 24.10.2016 godine građanima, naučnoj i stručnoj javnosti, državnim organima, političkim strankama, nevladinim organizacijama, međunarodnim organizacijama, medijima i svim zainteresovanim organizacijama i zajednicama objavljivanjem na web stranici ministarstva i na portalu e-uprave. Uz javni poziv, na internet stranici ministarstva, objavljen je Nacrt Zakona sa obrazloženjem i kontakt za dostavljanje primjedbi i sugestija. Javni poziv je trajao do 2.12.2016.godine.. U okviru javne rasprave, predlozi, sugestije i komentari dostavljani su elektronskim putem i na drugi način.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju ovog propisa.

Ministarstvo pravde je zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Podgorica,
5. 12. 2016. godine

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

ПОДГОРИЦА

Примљено	Број	Прилог	Вриједност
	01-13102/16		

Br. 03/1/2-1/151/2

Podgorica, 16. XII 2016.

MINISTARSTVO PRAVDE

gospodin Zoran Pažin

ministar

Poštovani gospodine Pažin,

Dopisom broj 01-13102/16 od 13. decembra 2016. tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima** s pravnom tekovinom Evropske unije, saglasno članu 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade.

Nakon upoznavanja sa sadržinom propisa, Ministarstvo evropskih poslova je saglasno s izjavom obrađivača propisa da ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

S poštovanjem,

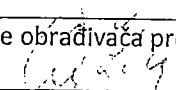
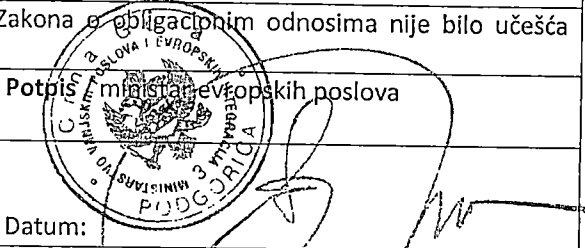

MINISTAR

Aleksandar Andrija Pejović

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/16/08
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on amendments to Law on obligations	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za pravosuđe	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marijana Laković-Dražković, generalna direktorka Direktorata za pravosuđe tel. 407 520, e-mail. marijana.lakovic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Marina Miranović, načelnik Direkcije za građansko zakonodavstvo tel. 407 506, e-mail. marina.miranovic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	organi državne uprave, sudovi	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepen ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2016-2018	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 23 Pravosuđe i temeljna prava 2 Planovi i potrebe 2.2 Zakonodavni okvir, A) Pravosuđe	
- Rok za donošenje propisa	IV kvartal 2016	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

c) usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste sa kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima nije preveden na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa 	Potpis ministara evropskih poslova
Datum: 12. decembar 2016. godine	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacрта/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacрта/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/16/08		MP-IU/PZ/16/08		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacрта/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obligacionim odnosima		Proposal for the Law on amendments to Law on obligations		
4. Usklađenost nacрта/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacрта/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacрта/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti